

NEDERLANDS FARMACEUTISCH ONDERZOEK IN DE INTERNATIONALE LITERatuur

GENEESMIDDELEN ALS OORZAAK VAN HEROPNAME NA ONTSLAG UIT HET ZIEKENHUIS: VERSCHIL IN INZICHT TUSSEN PATIËNT EN ZORGVERLENER

Auteur **Sander D. Borgsteede**

Gebruik van geneesmiddelen is een van de risicofactoren voor heropname in het ziekenhuis. Uitvlugt en collega's vergeleken of patiënten en zorgverleners anders aankijken tegen de rol van geneesmiddelen bij een heropname. Gebruikelijk is dat alleen zorgverleners bepalen of een heropname veroorzaakt is door geneesmiddelen. In dit onderzoek hebben ook patiënten/mantelzorgers deze beoordeling gedaan.

De patiënten in dit onderzoek werden binnen 30 dagen na ontslag opnieuw opgenomen in het OLVG, Amsterdam. Patiënten namen met een onderzoeker een vragenlijst door waarbij zij aangaven of de heropname volgens hen met geneesmiddelgebruik te maken had, of deze voorkomen had kunnen worden en welke informatie over geneesmiddelen zij ontvangen hebben bij de eerste opname.

In totaal werden 427 patiënten met een heropname geïncludeerd. Bij iets minder dan de helft (47%) kon geen interview worden afgenomen (patiënt onbereikbaar/wilde niet meewerken). Van de patiënten die wel werden geïnterviewd ($n = 227$), werden 55 interviews niet meegenomen, omdat de zorgverleners de informatie uit het patiëntinterview al hadden gebruikt voor hun oordeel over de vraag of een heropname geneesmiddelgerelateerd was ($n = 50$). Uitkomst van het onderzoek was dat volgens patiënten 36 van de 172 heropnames (21%) en volgens zorgverleners 26 heropnames (15%) veroorzaakt werden door een geneesmiddel, waarbij de overlap tussen patiënten en zorgverleners beperkt was (11 heropnames). Volgens patiënten was de meerderheid van deze heropnames te voorkomen (58%). Meest gemelde oorzaken hadden te maken met de dosering ($n = 8$) en onduidelijke informatie over geneesmiddelgebruik, bijvoorbeeld starten en stoppen van geneesmiddelen ($n = 6$).

De resultaten tonen aan dat patiënten andere inzichten hebben dan zorgverleners over de vraag of een geneesmiddel een rol speelt bij een ziekenhuisheropname; patiënten dachten vaker dat het mogelijk was om de problemen met geneesmiddelen te voorkomen. Ook lijkt het erop dat de perspectieven elkaar aanvullen. De overlap is beperkt en de patiënten benoemen andere aspecten dan de zorgverleners.

Voor de patiënt bleken veel aspecten te maken te hebben met het uitwisselen van informatie. Uit de beschrijvingen van de patiënten blijkt dat onvoldoende informatie werd uitgewisseld tussen zorgverlener en patiënt over de juiste dosering en bijwerkingen. Verder onderzoek zal in kaart moeten brengen wat oplossingen zijn voor deze problemen. Wellicht is de informatie over juist gebruik na ontslag nog onvoldoende duidelijk voor patiënten, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van verminderde gezondheidsvaardigheden. Om te toetsen of de informatie voldoende is uitgelegd, is het goed om aan de patiënt te vragen de informatie in eigen woorden te herhalen. Ook kan het waardevol zijn om na ontslag het (juiste) gebruik van geneesmiddelen met de patiënt (nogmaals) te bespreken. Conclusie van dit onderzoek is dat het betrekken van de patiënten aanvullende informatie geeft en dat er voldoende aanknopingspunten zijn om interventies rondom ontslagmedicatie meer te richten op het patiëntperspectief. ■

- Uitvlugt EB, Janssen MJA, Siegert CEH, Leenders AJA, van den Bemt BJF, van den Bemt PMLA, Karapinar-Çarkit F. Patients' and providers' perspectives on medication relatedness and potential preventability of hospital readmissions within 30 days of discharge. *Health Expect.* 2019 Nov 16. doi: 10.1111/hex.12993.

Citeer als: Borgsteede SD. Geneesmiddelen als oorzaak van heropname na ontslag uit het ziekenhuis: verschil in inzicht tussen patiënt en zorgverlener. 2020;5:e1700.